

๓

พฤติกรรมทางเลือกเปิดรับข้อมูล
จากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
EXPOSURE TO YOUTUBE MUSIC MEDIA
BY STUDENTS AT COLLEGE OF MUSIC,
MAHIDOL UNIVERSITY

ชลธิชา เชียงทอง¹

Chonticha Chiangthong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิดีโอที่ค้นบนเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ทางดนตรี (2) พฤติกรรมทางเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูป และ (3) ทักษะคิดในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูป โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 1-4 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ผลการวิจัยพบว่า

¹ นักศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Student on the Master of Arts (Music) Program, College of Music, Mahidol University

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวีดิทัศน์บนเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ทางดนตรีของนักศึกษามากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณภาพวีดิทัศน์ รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้แสดง ด้านการนำเสนอ และด้านตัวแปรปัจจัย

พฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูป พบว่า นักศึกษามักจะให้ความสนใจเป็นพิเศษกับวีดิทัศน์ที่ชื่นชอบเป็นเวลานาน และมีการเลือกจดจำแนวทางการปฏิบัติดนตรีของนักดนตรีจากหลายๆคลิปนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติดนตรีของตนเอง ในส่วนของทัศนคติในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษา พบว่า การเรียนรู้จากวีดิทัศน์การแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปทำให้มีแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อมบทเพลงมากขึ้นและคิดว่าวีดิทัศน์การแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ทางดนตรี

จากการวิจัยพบข้อสังเกตว่า นักศึกษามีความเชื่อในวีดิทัศน์ที่ตนได้เลือกมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ค่อนข้างมาก อาจารย์จึงควรให้คำแนะนำในการเปิดรับข้อมูลจากสื่อบนเว็บไซต์ยูทูปแก่นักศึกษา และนักศึกษาควรขอคำปรึกษาจากอาจารย์ หากมีข้อสงสัยจากการรับชม เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเลือกเปิดรับ, เว็บไซต์ยูทูป, นักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ABSTRACT

The objectives of this research were to study (1) the factors affecting the musical performance video selections on YouTube of students. (2) the student's selective exposure behavior to music media on YouTube. (3) the student's attitude to music media on YouTube. The sample groups were 228 undergraduate students who are studying in the College of Music, Mahidol University, 2011. The instrument used was a questionnaire. The questionnaire's reliability gains the value of

coefficient alpha as 0.87. From the research, the following results were found.

The factors affecting the musical performance video selections on YouTube of students at a high level were the video quality, performer's attribute, presentation and other factors respectively.

The student's selective exposure behavior to music media on YouTube were that students spent the most time on their favorite videos and memorizing artists' playing music styles from many videos to apply with their own performance. The student's attitude to music media on YouTube were learning music from videos on YouTube could inspire students to pay more attention in their practice and students thought that the videos of musical performances on YouTube were necessary for their music learning

The research, it could be observed that students believed in video from their own selection. Teachers should guide students about exposure to music media on YouTube and students should consult teachers when they are not sure about a video that they have watched providing effective learning.

keywords: selective exposure, youtube, students at college of music, mahidol university

บทนำ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้มีการกำหนดจุดหมายหลักของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่ “การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้” โดยเน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการฝึกทักษะกระบวนการคิด เรียนจากประสบการณ์จริง

จากทุกสถานที่ ทุกเวลา และสามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ทางการเรียนรู้ใหม่ จากกระบวนทัศน์เดิมทางการศึกษาเชื่อว่า ความรู้คือสิ่งที่สั่งสมอยู่ในตัวผู้สอน ทำให้การจัดเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน แต่ในปัจจุบันด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายโยงใยถึงกันทั่วโลก “อินเทอร์เน็ต” ทำให้ทุกคนทั่วโลกสามารถเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้อย่างไร้พรมแดน อันนำไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความรู้กันได้ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ใหม่ๆ ผ่านทางเว็บไซต์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง ดังนั้นครูจึงไม่ใช่แหล่งความรู้สมบูรณ์ (Absolute Source of Knowledge) อีกต่อไป (กิตติ กิตติศัพท์, 2547)

เว็บไซต์ยูทูป(www.youtube.com) กล่าวได้ว่าเป็นเว็บไซต์ประเภทแบ่งปันไฟล์วีดิทัศน์(Video Sharing) บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีชื่อเสียงและมีส่วนแบ่งการตลาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในปัจจุบัน (Duffy, 2008) ซึ่งให้บริการผู้เข้าใช้เว็บไซต์ในการอัปโหลดไฟล์วีดิทัศน์ (Upload) รวมถึงสามารถดู(View) และแบ่งปัน (Share) ได้ โดยใช้ระบบเทคโนโลยี Adobe Flash Video ในการนำเสนอวีดิทัศน์ที่มีเนื้อหาหลากหลายจากผู้ใช้ทั่วไป ตัวอย่างเนื้อหา เช่น ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ และวีดิทัศน์ที่มาจากมือสมัครเล่น โดยจากรายงานสถิติของ YouTube Press กล่าวว่า ในปี 2010 มีสถิติจำนวนการเข้าชมวีดิทัศน์ทั้งหมดบนเว็บไซต์ยูทูปถึง 700,000,000,000 ครั้ง และมีสถิติการอัปโหลดของผู้ใช้เฉลี่ยในทุกๆหนึ่งนาที่จะมีวีดิทัศน์ถูกอัปโหลดความยาวประมาณ 48 ชั่วโมง (YouTube Press, 2011) ซึ่งจากรายงานสถิติแสดงให้เห็นว่ามีผู้เข้าใช้เว็บไซต์ยูทูปและอัปโหลดวีดิทัศน์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในทุกวัน ทำให้เว็บไซต์ยูทูปกลายเป็นแหล่งรวบรวมวีดิทัศน์ขนาดใหญ่หลากหลายแขนงจากทั่วโลก ส่งผลให้บทบาทของเว็บไซต์ยูทูปนั้นไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิงแก่ผู้เข้าชมเว็บไซต์เท่านั้น ทางด้านการศึกษาก็ได้มีการนำวีดิทัศน์จากเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นแหล่งข้อมูลการเรียนการสอนในหลายสาขาวิชาด้วยเช่นกัน (Duffy, 2008)

บทบาทของเว็บไซต์ยูทูปต่อการศึกษาดนตรี เว็บไซต์ยูทูปเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานทางดนตรี โดยเปิดโอกาสให้นักดนตรีทั้งมืออาชีพและมือสมัครเล่นได้เผยแพร่วิดิทัศน์การแสดงดนตรีของตนเอง อันนำไปสู่กระแสวัฒนธรรมสื่อใหม่บนสังคมออนไลน์ที่เกิดการเผยแพร่ความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนช่วยพัฒนาความคิดทางดนตรีได้ โดยเมื่อเข้าไปในเว็บไซต์ยูทูปจะพบว่า วิดิทัศน์การแสดงดนตรี ทั้งในด้านการขับร้องและการบรรเลงเครื่องดนตรีอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้เรียนสามารถเข้าไปเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งการเรียนรู้จากเว็บไซต์ยูทูปหรือสื่อสังคมออนไลน์นั้นจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่อยากจะเรียนรู้ด้วยตนเองและสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นของตนเองอันเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Miikka Salavuo, 2008)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ดีและช่วยพัฒนาทักษะทางความคิดของผู้เรียนได้ แต่เนื่องจากเว็บไซต์ยูทูปเปิดโอกาสให้ผู้เข้าใช้พอลอดข้อมูลวิดิทัศน์ขึ้นไปบนเว็บไซต์ได้โดยง่าย จึงทำให้บนเว็บไซต์ยูทูปมีทั้งวิดิทัศน์ที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ปะปนกันอยู่ ผู้เรียนอาจมีการเปิดรับข้อมูลจากวิดิทัศน์บนเว็บไซต์ยูทูปที่ไม่ถูกต้อง (Downes, 2008) หรือขาดการไตร่ตรองในการเลือกเปิดรับข้อมูล ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไขว้เขวในการเรียนรู้ได้ จากการสอบถามนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าส่วนใหญ่มีการใช้เว็บไซต์ยูทูปในการค้นหาความรู้ทางดนตรีด้วยตนเองที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้นการเปิดรับวิดิทัศน์การแสดงดนตรีที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในหัวข้อเรื่อง “พฤติกรรมทางเลือกเปิดรับข้อมูลจากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล” ทั้งนี้ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมทางเลือกเปิดรับข้อมูลจากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษา ตลอดจนทัศนคติในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษา และสามารถใช้เป็นแนวทางในการช่วยพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิถีทัศนบนเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ทางดนตรีของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. เพื่อศึกษาทัศนคติในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัย มหิดล ปีการศึกษา 2554 ที่ศึกษาอยู่ใน 4 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาดนตรีปฏิบัติ แขนงวิชาดนตรีแจ๊ส แขนงวิชาดนตรีสมัยนิยม และ แขนงวิชาธุรกิจดนตรี จำนวน 532 คน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อน 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 228 คน นำมาทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในแต่ละแขนงวิชาเรียนตามสัดส่วนของประชากรและใช้วิธีการใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานเว็บไซต์ยูทูบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) และแบบสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก (Multiple Response)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวีดิทัศน์บนเว็บไซต์ยูทูบมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ทางดนตรี จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของวีดิทัศน์ ด้านลักษณะการนำเสนอ ด้านคุณสมบัติของผู้แสดง และด้านตัวแปรปัจจัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกวีดิทัศน์การแสดงบนเว็บไซต์ยูทูบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

การวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ทำการพิจารณาตรวจสอบโครงสร้าง ความครอบคลุมของเนื้อหา และสำนวนภาษา นำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 30 ชุดไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.87

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้งานเว็บไซต์ยูทูป

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามีการใช้งานเว็บไซต์ยูทูปมากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 78.51 รองลงมา มีการใช้งาน 4-5 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 12.72 โดยมีการใช้งานแต่ละครั้งเป็นระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 44.74 รองลงมา มีระยะเวลาการใช้งาน 3-4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 21.93 สำหรับบริการที่ใช้บนเว็บไซต์ยูทูปที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ การเข้าชมวิดีโอ (View) คิดเป็นร้อยละ 54.81 รองลงมา ได้แก่ แบ่งปันข้อมูลจากเว็บไซต์ยูทูป (Share) ไปยังเว็บไซต์อื่นๆ เช่น Facebook, Twitter, E-mail ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 27.40 ในขณะที่มีการอัปโหลด (Upload) ที่ค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละ 11.06 และน้อยที่สุด ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น (Comment) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อผลงานต่างๆ บนเว็บไซต์ยูทูป คิดเป็นร้อยละ 6.73

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิดีโอที่ค้นบนเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ทางดนตรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิดีโอที่ค้นบนเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ทางดนตรีแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพวิดีโอ ด้านลักษณะการนำเสนอ ด้านคุณสมบัติของผู้แสดง และด้านตัวแปรปัจจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิดีโอที่ค้นบนเว็บไซต์ยูทูปมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ทางดนตรี

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	มีผลต่อการเลือก
ด้านคุณภาพวิดีโอ	3.96	.76	มาก
ด้านลักษณะการนำเสนอ	3.67	.59	มาก
ด้านคุณสมบัติของผู้แสดง	3.82	.78	มาก
ด้านตัวแปรปัจจัย	3.58	.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้านมีผลต่อการเลือกวิดีโอทัศนศิลป์บนเว็บไซต์ยูทูบมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ทางดนตรีอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านคุณภาพวิดีโอทัศนศิลป์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = .76) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้แสดง ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = .78) ด้านการนำเสนอ ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = .59) และด้านตัวแปรปัจจัย ($\bar{X}$ = 3.58, S.D. = .66) ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ

จากการศึกษาพฤติกรรมการเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษามักจะให้ความสนใจเป็นพิเศษกับวิดีโอทัศนศิลป์ที่ชื่นชอบเป็นเวลานาน ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = .81) ซึ่งอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติเป็นประจำ โดยมีการเลือกจดจำแนวทางการปฏิบัติดนตรีของนักดนตรีในหลายๆคลิป นำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติของตนเอง ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = .80) รวมถึงมีการวิเคราะห์และประเมินการแสดงดนตรีของนักดนตรีในแต่ละคลิป ก่อนที่จะเลือกมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.89, S.D. = .83) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในการเลือกวิดีโอทัศนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามักจะเลือกวิดีโอทัศนศิลป์ที่ปรากฏอยู่ในลำดับแรกของการค้นหาและไม่ให้ความสนใจในหน้าท้าย ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 1.04) โดยจะเปรียบเทียบจุดเด่นจุดด้อยการแสดงของนักดนตรีในแต่ละคลิป ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = .92) ก่อนที่จะเลือกมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ทางดนตรี ซึ่งอยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ในขณะที่มีการขอความคิดเห็นในการเลือกวิดีโอทัศนศิลป์จากอาจารย์ ($\bar{X}$ = 3.05, S.D. = 1.08) อยู่ในระดับที่มีการปฏิบัติปานกลาง

4. ทักษะในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ

จากการศึกษาทักษะในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการเรียนรู้จากวิดีโอทัศนศิลป์ตัวอย่างการแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ ทำให้มีแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อมบทเพลงมากขึ้น ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = .73) รวมถึงมีทัศนคติที่เห็นด้วยว่าวิดีโอทัศนศิลป์ตัวอย่างการแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบจำเป็นต่อการเรียนรู้ทางดนตรี ($\bar{X}$ = 3.95, S.D. = .92) และการเรียน

รู้บนเว็บไซต์ยูทูปควรได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ควบคู่กันไปเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = .87) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามีความเห็นด้วยว่า วิดีทัศน์ตัวอย่างการแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปที่ตนได้เลือกมานั้นมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้ ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = .66) และการฝึกซ้อมตามตัวอย่างการแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูป ทำให้มีความสามารถทางดนตรีมากขึ้น ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = .77) และการเรียนรู้จากวิดีทัศน์ตัวอย่างการแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปมีอิทธิพลทำให้แนวทางการปฏิบัติดนตรีของตนเปลี่ยนไป ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = .84)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางเลือกเปิดรับข้อมูลจากสื่อทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล” มีการอภิปรายผล ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตัวอย่างการเรียนรู้ทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูปพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณภาพวิดีโอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องตัวกระตุ้นที่มีอิทธิพลต่อการดึงดูดความสนใจของบุคคล (Hawkins, Best and Coney, 1989:; ธงชัย สันติวงษ์, 2549: อดุลย์ จาตุรงค์กุล, 2539) ที่กล่าวว่าความเข้มข้นและสีสัน ทำให้เกิดความสนใจและช่วยสร้างให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกได้ อีกทั้งยังช่วยสร้างความประทับใจจากการมองเห็นและฝังแน่นอยู่ในความทรงจำ เมื่อตัวกระตุ้นยังมีความเข้มข้นมากก็จะจับความตั้งใจได้มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเว็บไซต์ยูทูปได้มีการพัฒนารูปแบบการรับชมวิดีโอที่มีคุณภาพมากขึ้นในระดับ High Definition ทำให้ผู้เข้าใช้สามารถรับชมวิดีโอที่มีคุณภาพสูงได้ ซึ่งคุณภาพของวิดีโอที่ได้รับชมมีทั้งคุณภาพสูงและต่ำที่แตกต่างกันไปตามแต่การอัปโหลดของผู้ใช้ นอกจากนี้ในด้านคุณสมบัติของผู้แสดงก็ส่งผลต่อการเลือกวิดีโอมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้เช่นกัน โดยหากผู้แสดงเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงก็ยิ่งส่งผลต่อการเลือกมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2540) ในเรื่องความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร (Source Credibility) การที่แหล่งข่าวสาร ให้ความรู้ ทักษะหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ผู้รับข่าวสารเกิดความไว้วางใจ มี 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้ผู้เชี่ยวชาญ (Applying Expertise) การใช้บุคคลที่น่าไว้วางใจ (Applying Trustworthiness) และบุคคลที่กำลังเป็นที่ชื่นชม (Likability) ซึ่งการที่ผู้แสดงเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักย่อมส่งผลต่อความเชื่อถือและความไว้วางใจต่อนักศึกษาในการที่จะเลือกมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้

พฤติกรรมในการเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามักจะให้ความสนใจเป็นพิเศษกับวิดีโอที่ชื่นชอบเป็นเวลานาน สอดคล้องกับแนวคิดของแซมมวน แอล เบคเกอร์ (Becker, 1978) ที่กล่าวว่า บุคคลจะเปิดรับข่าวสารเพื่อรับรู้ข้อมูลที่ตนเองสนใจอยากรู้ และหากพบข้อมูลข่าวสารที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตนเองสนใจก็จะให้ความสนใจ เอาใจใส่ในการอ่าน ดูและฟังเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามีการวิเคราะห์และประเมินการแสดงดนตรีของผู้แสดงแต่ละคลิป และเมื่อมีการรับรู้ข้อมูลแล้วจะเลือกจดจำข้อมูลในแต่ละคลิปเป็นกระบวนการสุดท้าย โดยจะเลือกจดจำเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการเลือกสรร สอดคล้องกับแนวคิดของพีระ จิระโสภณ (2539) ที่กล่าวว่า กระบวนการเลือกสรรนั้นเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของบุคคล ประกอบด้วยการกลั่นกรอง 3 ชั้น ได้แก่ การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Perception or Selective Interpretation) และการเลือกจดจำ (Selective Retention)

ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในการเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบเป็นไปในทางบวก โดยกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามีความเชื่อถือในการแสดงดนตรีของนักดนตรีในวิดีโอที่ตนได้เลือกมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ เมื่อได้รับชมก็ยังทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อมบทเพลงและคิดว่าการฝึกซ้อมตามตัวอย่างวิดีโอ

ทัศนกรรมการแสดงดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบทำให้มีความสามารถมากขึ้น ซึ่งหากได้เรียนรู้จากกรณีทัศนกรรมการแสดงดนตรีที่ตนให้ความเชื่อถือก็จะมีอิทธิพลทำให้แนวทางการปฏิบัติดนตรีของตนเองเปลี่ยนไป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นได้ว่าเว็บไซต์ยูทูบ นอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ใหม่ทางดนตรีให้แก่นักศึกษาได้แล้ว ยังพบว่าการเรียนรู้จากเว็บไซต์ยูทูบสามารถสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และฝึกซ้อมดนตรีให้นักศึกษาได้อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ มิคคา ซาลาเวโอ (Salavuo, 2008) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้จากกรณีทัศนบนเว็บไซต์ยูทูบหรือสื่อสังคมออนไลน์นั้นจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่อยากจะเรียนรู้ด้วยตนเอง อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้การเรียนรู้จากเว็บไซต์ยูทูบยังช่วยเพิ่มความสามารถของผู้เรียนให้ได้รับความรู้และทักษะใหม่ๆ ตลอดจนทำให้ผู้เรียนได้เข้าสู่สังคมบนโลกออนไลน์ที่มีความหลากหลายมากขึ้น (The EDUCAUSE Learning Initiative, 2006) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจากผลการวิจัยในด้านพฤติกรรมทางเลือกเปิดรับข้อมูลทางดนตรีบนเว็บไซต์ยูทูบจะพบว่านักศึกษามีการคัดกรองข้อมูลในการเลือกวิดีโอทัศนมาเป็นตัวอย่างการเรียนรู้ แต่มีข้อสังเกตว่า นักศึกษามีความเชื่อในวิดีโอทัศนที่ตนได้เลือกมาก่อนข้างมาก รวมถึงการเรียนรู้จากวิดีโอทัศนบนเว็บไซต์ยูทูบมีอิทธิพลทำให้แนวทางการปฏิบัติดนตรีของนักศึกษาเปลี่ยนไป ซึ่งหากข้อมูลจากวิดีโอทัศนที่นักศึกษาเชื่อนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ผิดได้ ดังนั้นในการใช้งานเว็บไซต์ยูทูบเพื่อการเรียนรู้ แม้จะมีประโยชน์อนันต์ แต่ก็สามารถกลายเป็นโทษมหันต์ต่อการเรียนรู้ได้เช่นกัน หากปราศจากการคิดวิเคราะห์ในการเปิดรับข้อมูลและการรู้เท่าทันสื่อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. นักศึกษามีความเชื่อในวิดีโอทัศนที่ตนได้เลือกมาเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ค่อนข้างมาก รวมถึงการเรียนรู้จากวิดีโอทัศนบนเว็บไซต์ยูทูบ มีอิทธิพลทำให้แนวทางการปฏิบัติดนตรีของนักศึกษาเปลี่ยนไป ซึ่งหากนักศึกษาได้รับข้อมูลจาก

วิธีทัศน์ที่ไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ผิดได้ ดังนั้นอาจารย์ควรให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในเลือกเปิดรับข้อมูลบนเว็บไซต์ยูทูป ซึ่งอาจจัดให้มีการอบรมสัมมนา โดยมีอาจารย์วิทยากรช่วยให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการใช้งานเว็บไซต์ยูทูปเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง รวมถึงนักศึกษาทุกชั้นปีจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการเรียนรู้บนเว็บไซต์ยูทูประหว่างกัน ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้บนเว็บไซต์ของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การเรียนรู้จากวิธีทัศน์บนเว็บไซต์ยูทูปทำให้นักศึกษามีแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อมมากขึ้น ดังนั้นหากมีการนำวิธีทัศน์มาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนก็จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ โดยอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญอาจผลิตสื่อการสอนในรูปแบบวิธีทัศน์บนเว็บไซต์ยูทูปและใช้ประโยชน์จากการเป็นสื่อสังคมออนไลน์ของเว็บไซต์ยูทูปในการสร้างกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่มักใช้เว็บไซต์ยูทูปค้นหาตัวอย่างบทเพลงเพื่อเป็นแนวทางเริ่มต้นในการศึกษาบทเพลง ดังนั้นในการเรียนการสอนโดยเฉพาะวิชาดนตรีปฏิบัติ อาจารย์ควรสอบถามถึงวิธีทัศน์ตัวอย่างการแสดงดนตรีที่นักศึกษาได้ค้นหาและศึกษามาจากเว็บไซต์ยูทูป พร้อมทั้งพูดคุยถึงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการแสดงของนักดนตรีในวิธีทัศน์นั้นๆ เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าสิ่งที่นักศึกษาได้การเรียนรู้มานั้นถูกต้องหรือไม่ ซึ่งอาจารย์สามารถช่วยแนะนำแนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องให้นักศึกษาได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการใช้เว็บไซต์ยูทูปเพื่อการเรียนรู้ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับนักศึกษาแล้ว ยังพบว่าอาจารย์สามารถใช้เว็บไซต์ยูทูปเป็นสื่อในการสอนได้ จึงควรศึกษาในประเด็นความคิดเห็นของอาจารย์ต่อการใช้เว็บไซต์ยูทูปในการเรียนการสอน เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้เว็บไซต์ยูทูปเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาดนตรีได้

2. การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ยูทูป นอกจากจะสามารถรับชมวิธีทัศน์ต่างๆ ได้แล้ว ยังสามารถใช้เป็นสื่อในการแสดงผลงานทางดนตรีของนักศึกษาได้

จึงควรศึกษาในเรื่องความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ยูทูปและการสร้างผลงานบนเว็บไซต์ยูทูปของนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการสร้างผลงานวิทัศน์การแสดงดนตรีของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ปัจจุบันนอกจากเว็บไซต์ยูทูปแล้วยังพบว่าเว็บไซต์สังคมออนไลน์อื่นๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ เช่น Facebook, Twitter, Blog, Wiki ฯลฯ จึงควรทำการศึกษาถึงการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์สังคมออนไลน์ในการเรียนรู้วิชาดนตรีที่นอกเหนือจากเว็บไซต์ยูทูป เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบ

4. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่มีความละเอียดยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ กิตติศัพท์. 2547. “การประเมินตามสภาพจริง”. วารสารโรงเรียนนายเรือ 4, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) : 8-9.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2549. **พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- พีระ จิระโสภณ. 2539. **หลักและทฤษฎีการสื่อสาร: เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2540. **การโฆษณา และการส่งเสริมการตลาด**. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2539. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Becker, S. L. 1978. **Discovering Mass Communication**. Illinois: Scott Foresman and Company.
- Downes, S. 2008. “Place to Go: YouTube”. **Journal of Online Education** 4, 5 (June-July) : 2.

- Duffy, P. 2008. "Using Youtube: Strategies for Using New Media in Teaching and Learning". **Enhancing Learning Through Technology: Research on Emerging Technologies and Pedagogies**. Singapore: World Scientific Publishing.
- Hawkins, Best, R. J., & Coney, K. A. 1989. **Consumer Behavior: implications for marketing strategy**. 4th ed. United States of America: Richard D. Irwin.
- Salavuo, M. 2008. **Social media as an opportunity for pedagogical change in music education**.
Retrieved June 11, 2011, from : <http://miikkasalavuo.fi/Salavuo-SocialMedia.pdf>.
- The EDUCAUSE Learning Initiative. 2006. **7 Things You Should Know About YouTube**. Retrieved July 20, 2011, from : [http://www.educause.edu/ELI/7ThingsYouShouldKnow AboutYouTu/156821](http://www.educause.edu/ELI/7ThingsYouShouldKnowAboutYouTu/156821).
- YouTube Press. 2011. **YouTube Press Statistics**. Retrieved September 3, 2011, from: http://www.youtube.com/t/press_statistics.